

- Til stede**
- > Mads Christian Præstegaard (medlem af Roskilde Byråd for Socialistisk Folkeparti)
 - Lars Holst Kruse (medlem af Roskilde Byråd for Nye Borgerlige)
 - Troels Toft Nielsen (medlem af Roskilde Byråd for Socialdemokratiet)
 - Rikke Kjærsgaard Sørensen (By, Kultur og Miljø - Roskilde Kommune)
 - Piet Jansen (Veddelev Borger og Grundejer Forening)
 - Kurt Lauridsen (Veddelev Borger og Grundejer Forening)
 - Niels Henrik Hooge (NOAH Friends of the Earth Denmark)
 - Jørn Borggreen (Danmarks Naturfredningsforening – Roskilde)
 - Poul Erik Nystrup (Beredskabsstyrelsen, Nukleart Beredskab)
 - Christian Biel Knudsen (Bygningsstyrelsen)
 - Helle Harvig Midtgaard (GEUS)
 - Ole Kastbjerg Nielsen (Dansk Dekommissionering)
 - Anja Kraag (Dansk Dekommissionering)
 - Heidi Sjølin Thomsen (Dansk Dekommissionering)
 - Per Holtzmann Søndergaard (Dansk Dekommissionering)
 - Kristoffer Brix Bertelsen (Uddannelses- og Forskningsstyrelsen)

6. maj 2022

**Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen**
Direktionssekretariatet

Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800

www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler
Kristoffer Brix Bertelsen
Tel. 72 31 88 76
kbbs@ufm.dk

Ref.-nr.
22/16580-2

- Afbud**
- > Lars-Christian Brask (medlem af Roskilde Byråd for Liberal Alliance)
 - Kim Dahlstrøm (By, Kultur og Miljø – Roskilde Kommune)
 - Pernille Fox (Plan og Udvikling - Roskilde Kommune)
 - Jan Pedersen (Veddelev Borger og Grundejer Forening)
 - Nanna Høegh Wenzell (Danmarks Naturfredningsforening - Roskilde)
 - Tarjei Haaland (Greenpeace Danmark)
 - Bodil Waagensen (Borgergruppen for en ansvarlig håndtering af det danske atomaffald)
 - Marie Lundgaard Davidsdottir (Beredskabsstyrelsen, Nukleart Beredskab)
 - David Garf Ulfbeck (Strålebeskyttelse i Sundhedsstyrelsen)
 - Rikke Harlou (Strålebeskyttelse i Sundhedsstyrelsen)
 - Bettina Mylin (Danmarks Tekniske Universitet)
 - Bent Lorenzen (Aarhus Universitet)
 - Pim de Jager (Bygningsstyrelsen)
 - Lene Elmegaard (Dansk Dekommissionering)
 - Charlotte Hjorth (Dansk Dekommissionering)
 - Dorthe Høst Sarup (Uddannelses- og Forskningsstyrelsen)

Referat fra møde i Kontaktforum Roskilde den 25. april 2022

Mødet var indkaldt med følgende dagsorden:

Kl. 16.00-17.00:

1. Gennemgang af dagsorden
2. Status på Ny opgraderet lagerfacilitet (NOL)
3. Orientering om planer for affaldshåndtering (Waste Management Plans)
4. Drøftelse af Roskilde Byråds henvendelse til uddannelses- og forskningsministeren ([se brev på Roskilde Kommunes hjemmeside](#))
5. Drøftelse af programindhold for Åbent Hus på DD den 2. juni 2022
6. Evt.

Kl. 17.00-ca. 18.00:

Rundvisning på Dansk Dekommissionering

Ad 1. Gennemgang af dagsorden

Punktet blev indledt med en præsentationsrunde.

Det blev foreslået at lade pkt. 4 udgå, da der var tale om en sag, der endnu ikke var færdigbehandlet i Roskilde Byråd før et byrådsmødet den 27. april 2022. Det blev dog besluttet at behandle punktet, da diskussionen kunne være relevant for eventuelle ændringsforslag til byrådets brev.

Ad 2. Status på Ny opgraderet lagerfacilitet (NOL)

Per Holtzmann Søndergaard (PHS) gjorde rede for status på NOL. [Hans præsentation kan læses på ufm.dk](#). PHS understregede, at forløbet af det videre arbejde med plangrundlag og projektering for NOL er afhængigt af, at der kan opnås tilladelse fra de nukleare tilsynsmyndigheder til at gennemføre byggeprojektet på grundlag af en sikkerhedsvurdering, som DD har udarbejdet sammen med sin totalrådgiver. Sikkerhedsvurderingen er aktuelt under behandling hos myndighederne.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

Piet Jansen (PJ) fandt, at planarbejdet for NOL gik for langsomt og mente, at meget af lokalplanarbejdet kunne laves forud for tilsynsmyndighedernes afgørelse om sikkerhedsvurderingen. PJ orienterede om, at der blev overvejet at søge aktindsigt i kommunens arbejde med lokalplanen, bl.a. for at få indsigt i den fremtidige hegnsføring i området. I Veddelev har man et ønske om at få ændret sikkerhedshegnets placering, så der kan gives større offentlig adgang til Veddelev-halvøen.

Ole Kastbjerg Nielsen (OKN) nævnte, at meget af forarbejdet til lokalplansforslaget er udarbejdet. Han henviste til 11-punktsprogrammet, som blev behandlet politisk i 2019. Det endelige forslag forudsætter, at de bygningsmæssige dimensioner af NOL er lagt fast. DD vil ikke gå videre med lokalplanforslaget, før det er mere afklaret, hvilke sikkerheds- og sikringskrav NOL skal opfylde. I spørgsmålet om sikkerhedshegn har DD ikke interesser ud over det hegn, der skal omslutte NOL. DD forudsætter, at det nuværende sikkerhedshegn bevares, så længe der foregår dekommissioneringsaktiviteter på DD.

Rikke Kjærsgaard Sørensen (RKS) oplyste, at det er DD og ikke Roskilde Kommune, som skal udarbejde udkastet til lokalplan for NOL.

Poul Erik Nystrup (PEN) oplyste om sikkerhedsvurderingen af NOL, at de nukleare tilsynsmyndigheder har modtaget nye oplysninger fra DD og totalrådgiver, som man er i gang med at gennemgå.

Mads Chr. Præstegaard (MCP) spurgte, om der var noget, som Roskilde Byråd kunne gøre for at fremskynde arbejdet med den langsigtede løsning?

OKN svarede, at det først og fremmest er udarbejdelsen af slutdepotprojektet, som betinger tidshorisonten frem til 2073. Internationale erfaringer viser, at lokalisering, udvikling og projektering af et slutdepot er en længerevarende proces.

Niels Henrik Hooge (NHH) sagde på vegne af NOAH, at der ikke findes andre hensyn end hensyn til sikkerhed, som kan begrunde en fremskyndelse af slutdepotarbejdet.

Troels Toft Nielsen (TTN) gav udtryk for, at hvis forudsætninger i den overordnede tidsplan for den langsigtede løsning ændrer sig, så vil det være på sin plads at informere Roskilde Byråd om dette så tidligt som muligt.

Christian Biel Knudsen (CBK) oplyste, at DTU over for Bygningsstyrelsen har udtrykt ønske om at beholde det nuværende sikkerhedshegn indtil videre med henblik på at fastholde de unikke forskningsmuligheder, der er på Risø i dag. Når NOL er taget endeligt i brug, kan behovet for sikkerhedshegn blive vurderet på ny.

PHS supplerede med oplysning om, at DTU ønskede det nuværende sikkerhedshegn bevaret af hensyn til sikkerheden i forbindelse med test af vindmøller og i forbindelse med placering af en serverpark for genomforskning.

OKN fastslog, at i forhold til det eksisterende sikkerhedshegn, så har DTU en større langsigtet interesse i dette hegn end DD. De primære interessenter i relation til en diskussion af en eventuel ændret hegnsføring er Bygningsstyrelsen, DTU og tilsynsmyndighederne.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

PEN tilføjede, at planerne for sikkerhed m.m. løbende bliver revideret af myndighederne i takt med nye krav og behov.

Ad 3. Orientering om planer for affaldshåndtering (Waste Management Plans)

Anja Kraag (AK) orienterede om DD's arbejde med affaldsstrategi og affaldshåndtering. [Hendes præsentation kan læses på ufm.dk](https://ufm.dk). Affaldsstrategien skal være grundlag for overførelsen af affald fra de nuværende lagre til NOL og den efterfølgende håndtering og forberedelse af affaldet på slutdeponering.

En kommende evaluering i uge 18 af Danmarks system til håndtering af radioaktivt affald ved et ekspertpanel nedsat af IAEA blev nævnt. DD ser evalueringen som et nyttigt pejlemærke i forhold til Danmarks efterlevelse af internationale krav og best practice i affaldshåndteringen. AK gennemgik en selvevaluering, som er blevet sendt til IAEA forud for ekspertpanelets ophold i Danmark. Ekspertpanelet afleverer en rapport til de danske værter den 9. maj 2022. Rapporten vil blive offentliggjort, når den er blevet kvalitetssikret. Offentliggørelse sker typisk 2-3 måneder efter evalueringen.

NHH foreslog, at der i affaldsstrategien (se dias 3 i præsentationen) blev tilføjet et 11. punkt om interaktion med civilsamfundet i fremtiden. Han fandt det vigtigt for at sikre, at bl.a. kontaktforum-modellen og det uvildige ekspertpanel blev tænkt ind i fremtidige strategier på området.

OKN var enig med NHH og ville tage forslaget med videre i strategiarbejdet.

Ad 4. Drøftelse af Roskilde Byråds henvendelse til uddannelses- og forskningsministeren

Punktet blev behandlet på grundlag af et indslag i TV 2 Lorry den 11. april 2022 ([se indslaget på TV 2 Lorrys hjemmeside](#)), som blev vist på mødet.

TTN sagde om den kommende dialogproces, at det var afgørende at sikre ordentligt fagligt belæg for for placering af affaldet: Risø er fagligt set ikke en mulig placering for et slutdepot, og de nye geologiske undersøgelser skal derfor finde sted på to nye lokaliteter. Dette bør gøres helt klart i den kommende proces.

Helle Harvig Midtgaard (HHM) sagde, at GEUS lægger vægt på at få mulighed for at forklare det faglige grundlag for evalueringen af geologien som led i dialogprocessen, så forudsætninger og kriterier for GEUS' evaluering fremstår helt tydeligt i det videre forløb.

Jørn Borggaard (JB) kommenterede på TTN's indlæg, at man ikke kunne forvente en fuldstændig videnskabeligt dokumenteret sikkerhed i forhold til spørgsmålet om lokalisering af et slutdepot. I så fald kunne man risikere, at slutdepotet aldrig blev realiseret.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

TTN var enig i, at usikkerhed ikke kunne undgås, men han var bekymret for, at der kunne gå for meget politik i sagen, hvis det faglige grundlag og udgangspunktet for dialogprocessen ikke var tydeligt.

Heidi Sjølin Thomsen (HST) tilføjede, at i forhold til udvikling af et slutdepot findes der solide faglige kriterier til at kunne vise, at der ikke som følge af slutdepotet vil ske strålingsmæssig påvirkning af mennesker og miljø ud over de myndighedsfastsatte grænser.

TTN spurgte til, hvad der har gjort forskellen i andre lande, hvor slutdepoter er under planlægning.

OKN og HST svarede, at en grundig inddragelse af lokalsamfund og en trinvis opbygning af viden har været afgørende. Desuden har det også været vigtigt, at der har været en tydelig merværdi for lokalsamfundene som del af processen. Endelig har det spillet en vigtig rolle, at slutdepoter har kunnet placeres i lokalsamfund, hvor der i forvejen har været a-kraftanlæg og dermed kendskab og fortrolighed med sagen.

MCP nævnte, at det oprindelige udspil forud for B90 havde haft en periode på 30-50 år som ramme for udvikling af et slutdepot. Men det var endt med 50 år og en frist i 2073. Derfor frygter man i Roskilde, at der kan ske yderligere forlængelse af perioden frem til etablering af slutdepotet, og man er derfor meget opmærksom på alle tegn på nøl, som kan betyde, at 2073 - og ikke et tidligere tidspunkt - bliver den endelige frist.

Ad 5. Drøftelse af programindhold for Åbent Hus på DD den 2. juni 2022

MCP foreslog, at regionale og lokale medier blev inviteret med til arrangementet.

Der var stemning for at afvikle arrangementet i tidsrummet kl. 18.30-21.00 med rundvisning og fællesmøde som de to centrale aktiviteter.

Ad 6. Evt.

Lars Holst Kruse (LHK) udtrykte interesse for at få mulighed for at drøfte atomkraft i regi af Kontaktforum Roskilde.

Der blev efterspurgt en nemmere navigation ind til materiale i tilknytning til arbejdet i Kontaktforum Roskilde. DD og UFM vil se på en løsning.

[Rundvisning på DD blev ikke gennemført. DD vil efter aftale arrangere rundvisning på et senere tidspunkt.]

**Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen**